

Правопис црногорског језика који је недавно усвојен, потписом министра просвете Сретена Шкулетића, није направљен за све грађане Црне Горе, већ за "ужи број истомишљеника", оценила је данас петочлана група раније формираног Савета за стандардизацију црногорског језика.

Усвојени правопис, како је та група навела у реаговању, није компромис две верзије Правописа о којима се раније поделио Савет за стандардизацију црногорског језика у коме је било 13 чланова.

"Уместо тога (компромиса), то је трећа верзија правописа, која је усвојена одлуком, односно, декретом министра просвете, што је проблематично, и о којој нико ништа није знао", пише у реаговању чланова Савета за стандардизацију Татјане Бечановић, Рајке Глушице, Рајка Церовића, Игора Лакића и Зорице Радуловић.

Према њиховој оцени, усвојени правопис црногорског језика садржи разне грешке, "методолошке, концепцијске и лингвистичке природе".

Та петочлана група је, поред осталог, оценила да слово и глас З (са апострофом изнад), није требало стандардизовати, јер је његова употреба ограничена на свега неколико речи.

Иста група је оценила да је "проблематично" и то што су усвојени Правопис црногорског језика предложили експерти од којих ниједан не живи у Црној Гори. Два члана те експертске групе, загребачки професор Јосип Силић и Украјинка Људмила Васиљева нису ни из Црне Горе, док је новосадски професор Миленко Перовић одавно напустио свој црногорски завичај.

Према оцени групе, Министарство просвете Црне Горе је погрешило због тога што је финализација посла у вези са Правописом црногорског језика рађена тајно, да би сам министар Шкулетић објавио њихов предлог као коначну верзију.

Црногорски министар просвете је почетком јула потписао решење којим је, на основу Устава Црне Горе, и формално озваничио Правопис црногорског језика са Правописним речником.

Тај правопис садржи 32 слова и гласа. Два нова слова су С И З , са апострофима изнад. То су, заправо, меке варијанте гласова "ш" и "ж".

Такође, усвојена варијанта по којој су у Правопис ушли гласови и слова "ћ" и "џ", па ће се моћи говорити "ћерати" и "тјерати", као и "ћед" и "џед".

У усвојеном Правопису црногорског језика није прихваћен захтев да се тај језик архаизира, нити су нормирани локализми и провинцијализми.

Једно од темељних правила Правописа црногорског језика је "пиши као што збориш, читај како је написано".

Шкулетић је 10. јула саопштио новинарима да је израда коначне верзије Правописа црногорског језика поверена независној експертској групи, у којој су Јосип Силић, Миленко Перовић и Људмила Васиљева, зато што се раније, у вези са Правописом, поделио Савет за стандардизацију црногорског језика који је формирала црногорска влада.

Најављено је да ће црногорски језик бити и међународно кодификован, а тај предлог ће формално припремити Централна библиотека "Ђурђе Црнојевић" на Цетињу.

(Бета)